

കമ

രമേശനും അമ്മയും

“രമേശൻനാടും വിട്ടുംവിട്ട് അനുദേശത്ത് വാടകയ്ക്ക് താമസിക്കുന്നു. അക്ഷരാർത്ഥത്തിൽ ഒരു ‘ലോകത്തപ്രവാസി’ നാട്ടുകാരുടെ പരിചയക്കാരുടെ നോട്ടത്തിൽ രമേശൻ തോന്ത്രാസം. രമേശൻ അമ്മ ഭർത്താവ് മരിച്ചവർ. രമേശൻ അവരുടെ ഒറ്റമകൻ, ആൺഡും, പെണ്ണുമായി ഏകസന്താനം. അങ്ങനെന്നയുള്ള രമേശൻ, അങ്ങനെന്നയുള്ള അമ്മയെ ഒറ്റക്കാക്കി അകലെപോയി വാടകപാർക്കുന്നത് തെറ്റല്ലോ? വിധവയായ രമേശൻ അമ്മയ്ക്ക് വയസ്സുകാലത്ത് മകൻ സ്നേഹസാമീപ്യങ്ങൾ അത്യാവശ്യം അല്ലോ? അവർ നാട്ടുകാരും, പരിചയക്കാരും വിശിഷ്ടം രമേശൻ ബന്ധുകളും ചോദിക്കുന്നു.

‘ഒക്കെഴെരിയാണ്’. രമേശനും സമ്മതിക്കുന്നു. പക്ഷേ; തോന്ത്രാസമന്ന് മാത്രം പറയരുത്. കുറ്റപ്പെടുത്തരുത്. തനിഷ്ടപ്രകാരം ജീവിക്കാനാണെങ്കിൽ പ്രായം 40 കഴിഞ്ഞിട്ടും ഒറ്റതടിയായി ജീവിക്കേണ്ടല്ലോ. ഒരുതരത്തിലുള്ള ബന്ധവും രമേശന് ഇതേവരെ ഇല്ല. അമ്മയോടുള്ള സ്നേഹം ഒഴികെ ഒറ്റയ്ക്ക് സുവികാൻ വേണ്ടിയല്ല, രമേശൻ വിദ്യരേശത്ത് വാടകവീടിൽ താമസിക്കുന്നത്. വിഷയം ആദർശപരമാണ്.

അമ്മയ്ക്ക് കുട്ടായി അമ്മയെ നോക്കാൻ അമ്മയുടെ കുടുക്കാരിയും, സമപ്രായ ക്കാരിയുമായ പാറുവമ്മയെ ഒരു വേലക്കാരിക്ക് കൊടുക്കാവുന്നതിലുമധികം വേതനം നൽകി പാർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത് സ്നേഹകുറവ് കൊണ്ടാണോ? പാറുവമ്മയെതന്നെ മറ്റാരാൾ നോക്കി പരിപാലിക്കണമെന്നും, യഥാർത്ഥത്തിൽ രമേശൻ അമ്മയാണ് പാറുവമ്മയുടെ വേലക്കാരി ആയി ജോലി ചെയ്യുന്നതെന്നും അപബ്രാതി പരത്തുന്നുണ്ട്. നാട്ടുക്കാരിലെ, ബന്ധുകളിലെ ചില സാമ്പ്രോഹികൾ. ചെവിക്ക് ലേശംപതം- കേൾവിക്കുറവുണ്ടെന്നതൊഴിച്ചാൽ പാറുവമ്മയ്ക്കാരു കുഴപ്പവും ഇല്ല. പിനെ സമപ്രായക്കാരിയും, കുടുക്കാരിയും ഒക്കെ ആവുന്നോൾ അവർക്ക് മിണ്ടിപ്പിറിഞ്ഞ് നേരും പോന്നതിന്യുകയുമില്ല-

രമേശൻ ആശാസം വിചാരിച്ചു. നാട്ടുകാരും, പരിചയക്കാരും, ബന്ധുകളും അത് സമ്മതിക്കുന്നില്ല. രമേശൻ സുവിച്ച് ജീവിക്കാൻ അകലെ വീട് വാടകകെടുത്തിരിക്കുന്നു. മരിച്ചുജീവിക്കുന്നു അതാണവരുടെ ഭാഷ്യം. കഷിപ്രകോപി ആയ മുത്തമ്മാവൻ വാടകവീടിൽ വന്ന് ബഹളം വെയ്ക്കുക കൂടി ഉണ്ടായി. ഓന്നാന്തരം ‘ബൈളിടിവീരൻ’ ആകയാൽ ‘ഒരുഫുള്ള്’ വാങ്ങിക്കൊടുത്ത് തന്നുപ്പിച്ചുവിട്ടു. രമേശൻ. ശുണ്ടികയറിയാൽ ആരെ കയറിതല്ലുന്ന സഭാവക്കാരനാണ് രമേശൻ മുത്തമ്മാവൻ. അതിന്റെ സുവാവും, പാട്ടും ഒരിക്കൽ രമേശൻ വലത് കവിള്ള് കൊണ്ടുണ്ടവിച്ചതാണ്. അതിലോന്നും രമേശന് വിഷമം ഇല്ല. പക്ഷേ...! മനസ്സാവാചാകർമ്മണാ താനറിയാത്ത കാര്യം പറഞ്ഞ് തെറ്റിഭവരിക്കണ്ടിലാണ്, രമേശന് സങ്കടം!

യമാർത്ഥത്തിൽ സുവിക്കാൻ വേണ്ടിയല്ല രമേശൻ അമ്മയെ പിരിഞ്ഞ് താമസിക്കുന്നത്. അമ്മയെ പിരിഞ്ഞ് കഴിയുന്നതിന്റെ വേദന രമേശന് സഹിക്കാനേ, വയ്ക്കു! സ്നേഹത്തിൽ മെല്ലും കാപട്ടമുഖംമുടി അണിഞ്ഞ് ജീവിക്കുന്ന അനാദർശനിഷ്ഠരോട് അതൊന്നും പറഞ്ഞിട്ടും കാര്യമില്ല. ബോധ്യപ്പെടില്ല. അവർ രമേശൻ വിഷമം ഒരിക്കലും, ഒരു കാലത്തും തിരിച്ചിരുകയില്ല.

രമേശൻ അമ്മയുടെ ഔർമ്മകളിൽ ജീവിക്കുന്നു. യമാർത്ഥത്തിൽ തന്റെ ജീവിതത്തിന്റെ ഓക്സിജൻതന്നെ അമ്മയെപറ്റിയുള്ള സ്മൃതികളാണ്. എന്നിട്ടും, രമേശനായ താൻ അമ്മയെ വിട്ടു പിരിഞ്ഞ് വിദ്യരേശത്ത് വീട് വാടകയ്ക്കെടുത്ത് താമസിക്കുന്നു.

‘ചൊല്ലുവിളിക്ക് വളർത്താത്തതിന്റെ കുഴപ്പമാണ്.’- രമേഷൻ ബന്ധുക്കളും, നാടുക്കാരുമായ സ്റ്റൈജനും മുകത്ത് വിരൽ വെച്ച് പരിതാപം ചൊല്ലുന്നു. എല്ലാം രമേഷൻ അറിയുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ രക്ഷശ്രദ്ധ പ്രതികരിക്കാനില്ല. രമേഷന് സ്നേഹം മറുള്ളവർക്ക് മുമ്പിലെ പ്രദർശനവസ്തു അല്ല.

ആരക്കിലും അമ്മയെപറ്റി ചോദിച്ചാൽ മുന്നും ചിരിച്ചൊഴിയും, രമേഷൻ. വികാരങ്ങൾ പ്രദർശനത്തിന് കൊണ്ടുനടക്കുന്ന ചരകുവസ്തുക്കളെന്ന് നിന്ത്യക്കുന്നവരോട് പരയാവതല്ല, തന്റെ വിചാരങ്ങൾ - രമേഷൻ വിചാരപ്പെട്ടു. അതേസമയം ‘എന്തുക്കൊണ്ട്, രമേഷൻ അവിവാഹിതനായി തുടരുന്നു’ എന്നു ചോദിച്ചാൽ രമേഷൻ പറയും - എല്ലാം അമ്മയ്ക്കവേണ്ടി അമ്മയോടുള്ള സ്നേഹം ഭാര്യയ്ക്ക് പകുത്തുനൽകാൻ എനിക്ക് വയ്ക്കുന്നു. അപ്പോഴാണ് പിന്നെന്തിനാ, രമേഷാ താൻ അമ്മയെ വയന്ന് കാലത്ത് തനിച്ചാക്കി വാടകവീടിൽ താമസിക്കുന്നത്? അതും അകലെ ദേശത്ത്? എന്ന ചോദ്യം വരിക. ബോധ്യപ്പെടാനിടയില്ലെന്നതിനാൽ രമേഷൻ മുന്നും മുവം മുടിയാക്കി ആ നിമിഷം സമലം കാലിയാക്കും. നെപ്പിലപ്പോൾ സ്മരണകൾ ഇരുവുന്നുണ്ടായിരിക്കും. മുന്നും പുറമേയ്ക്ക് മാത്രമായിരിക്കും.

ചുട്ടുപൊള്ളുന്ന പകൽവെയിലിൽ നിശ്ചൽത്തണ്ണുപ്പ് പോലെ രമേഷൻ അമ്മയോർമ്മകൾ. അവരമേശനെ നിസ്സഹായനാക്കുന്നു. കൊരവള്ളിയിൽ ചുറ്റിപ്പിണ്ടെന്ത് ശാസം മുട്ടിക്കുന്നു. കണ്ണുകളിൽ സന്ധ്യാവിഷാദം തള്ളം കെട്ടിക്കുന്നു. തൊണ്ടക്കുഴിയിലോ, നിരതരഗംഗദാം!

‘വേരുകളിൽ കെട്ടിയിടപ്പെട്ട ഒരു മരപ്പയ്യാണ് താൻ!'- രമേഷൻ സങ്കടപ്പെട്ടു. കുട്ടിക്കാലം മുതൽക്കേ അങ്ങനെന്തെനെ ആയിരുന്നു. രമേഷൻ അമ്മയെപിരിഞ്ഞു കഴിഞ്ഞ ഓർമ്മയേ ഇല്ല. വെക്കേഷനുകളിൽ കുട്ടികൾ ബന്ധുവിടുകളിൽ ചേക്കേറുന്നോൾ രമേഷൻ വീടിൽ അമ്മയുടെ സ്നേഹത്തെകളിൽ! തള്ളക്കോഴിയുടെ ചിരകിൻകരീഴിൽ മറ്റാരുപിള്ളക്കോഴി, രമേഷൻ! അമ്മയെ പിരിഞ്ഞിരിക്കു വയ്ക്കാത്തുകയാൽ ടുർ പ്രോഗ്രാമുകൾക്ക് പോയിട്ടേ ഇല്ല. രമേഷൻ സ്കൂൾ വിട്ടാൽ വീട്. വീട് വിട്ടാൽ സ്കൂള്. രമേഷൻ ബാല്യം അമ്മയുടെ സാരിത്തുനിൽ കെട്ടിയിടപ്പെട്ടത്!

കോളേജ്പാനകാലത്തും അങ്ങനെന്തെനെ വീട് വിട്ടാൽ കോളേജ്. കോളേജ് വിട്ടാൽ വീട്. അമ്മയുടെ, കണ്ണതുനിൽ, കാൽക്കരീഴിൽ തള്ളം കെട്ടി വറ്റിത്തീർന്നത് അങ്ങനെ, രമേഷകുമാരം.

ജോലിക്കാരനായതിന്ശേഷവും അത് തന്നെ പതിവ്. ഓഫീസ് വിട്ടാൽ വീട്. വീട് വിട്ടാൽ ഓഫീസ്,

രമേഷൻ ഓർക്കുന്നു-

‘എല്ലാ കാലത്തും താൻ അമ്മയുടെ മകൻ, വശക്കംഡിനങ്ങളിൽ (അച്ചുനെ എരിക്കേറ്റി അമ്മയ്ക്കിട്ട് രണ്ട് പൊട്ടിക്കണ്ടത് കാണാൻ മുൻഗ്രൂണ്ടിക്കാരനായ മൃതമംഘരി - അമ്മാവൻ ഇരട്ടപ്പേരും ശുണ്ടി എന്നാണ് ഇടയ്ക്കും, തലയ്ക്കും വീടിൽ വരുന്നു.) അച്ചുന്തല്ലിനും, അമ്മാവൻ തല്ലിനും രമേഷൻ ഒരു പതിച. അമ്മയുടെ സങ്കടം സഹിക്കാനേ ഒക്കില്ല. രമേഷൻ അമ്മയുടെ സന്തോഷവും സഹിക്കാനാവില്ല. രണ്ടായാലും കരഞ്ഞുപോകും, രമേഷൻ. രമേഷൻ അമ്മയുടെ പുന്നാരസങ്കടക്കുടി. ഇപ്പോഴിപ്പോൾ തനി സങ്കടപ്പുരുഷൻ’

സന്തമായി പറിസ്, വീട് ഒറ്റ അവകാശി രമേഷൻ മാത്രം; എന്നിട്ടും വിധവയും, വ്യദയയുമായ അമ്മ അതുതനെ ദുർബല ആയ പാറുവമ്മയെ നോക്കാനേൽപ്പിച്ച് അകലെ നാട്ടിൽ വാടകയ്ക്ക് താമസിക്കുന്നു രമേഷൻ. എന്തിന് വേണ്ടി?

രമേഷൻ തോനിവാസം, അല്ലാതെന്താ എന്ന നാടുകാർ, ലാളിച്ച് ലാളിച്ച് ചെക്കെന വഷളാക്കിയതോണ്ടാണെന്ന് ബന്ധുക്കൾ. ചൊല്ലുവിളിക്ക് വളർത്തയ്ക്കയാലെന്ന് രമേഷനെ അറിയുന്ന - ഈ അറിവ് ബാഹ്യമാണേ - സ്റ്റൈജനും

ഉള്ളിലസഹ്യം, അസാരം വിഷമം ഉണ്ടക്കിലും ഇത്തരം ചൊടിവാക്കുകൾ ശ്രദ്ധിക്കാൻ പോയില്ല, രമേശൻ. ‘രു കാതിലുടെ കടന് മറുകാതിലുടെ പോകട്ടെ, അതിരി വിഷവാക്കുകൾ’- രമേശൻ വിചാരിച്ചു. വിമർശനങ്ങളിൽ വിഷമമില്ല, രമേശൻ. പക്ഷേ; കാര്യമറിയാതെ ഓരോന്നിങ്ങനെ പറഞ്ഞുവിടാമോ? പ്രത്യേകിച്ച് രമേശൻ ഉള്ള് മുഴുവൻ അമുഖം, അമുഖയെന്നവികാരം നിന്റെ കവിയുകയാണനുനിമിഷം എന്ന് മനസ്സിലാക്കാതെ?!

രമേശൻ പരേതനായിപ്പോയ അച്ചൻ തിക്കെത അസ്ഥിവിശ്വാസി. കരിംപുച്ച കുറുകെ ചാടിയാൽ മാത്രമല്ല; തലമീതെ കാക്ക കരണ്ടാൽ, (പിതൃക്കൾ നൽകുന്ന ആപത്സുചനയാണതെ, ഇത്!) കാഴ്ചവട്ടത്ത് കിളിതുറിയാൽ, ഒറ്റ മെമന കണ്ണിൽപ്പെട്ടാൽ, കറുത്തുള്ളാളുകളെ കണ്ണാൽ യാത്രകൾ വേണ്ടെന്ന് വെയ്ക്കുന്ന സ്വഭാവക്കാരൻ, രമേശൻ പിതാവ്, രമേശൻ അച്ചൻ കല്പ്പാണ ബ്രോക്കർ, പക്ഷേ; കരിമുച്ച, തല മീതെകാക്കരച്ചിൽ, ഒറ്റമെമന, മനുഷ്യരുടെ കാഴ്ചവട്ടം തുറുന്ന കിളികൾ, കറുത്തുള്ളാളുകൾ ഇവകളൊഴിം ദിനേന്നേ കമ്മി ആയതിനാൽ വളരെ വളരെ വിരളം, രമേശൻ അച്ചൻ ദിവ്യരൂപത്വം ഇനി ഒരു വിവാഹമങ്ങാനും നടത്തിയാലോ; കണക്കും പറഞ്ഞ് കാശേണ്ണിവാങ്ങുന്നത് ഇഷ്ടമല്ല, രമേശപിതാവിന്! നിസ്സാരകളില്ല, കല്പ്പാണം. മണ്ണിൽവെച്ചാകപ്പാടെ നടക്കണ സർഗ്ഗീയപരിമിതമുള്ള ശുഭകർമ്മമാണ്. മനുഷ്യവംശത്തെ ഭൂമിയിൽ നിലനിർത്തുവാനുതക്കുന്ന ഏറ്റവും വലിയ ഇംഗ്രേസ് കൂട്ടാക്കണം. അതിന് വില പേശുകയോ? പാടില്ല. അവർ ഇഷ്ടമുള്ളത് തരട്ടു! അത് ഇരുക്കെയും നീട്ടിവാങ്ങുക. ഇനി ഒന്നും തന്നില്ലെങ്കിലും സാരമില്ല. എല്ലാം, ഇംഗ്രേസ് ദിവ്യരൂപം ആക്കാനില്ലെന്നും. ഒരു ശുഭകർമ്മത്തിന് നാഡി കുറിക്കാനോടുകൂടിയോ? സമാധാനിക്കുക. അന്തിമമായി രമേശൻ അച്ചൻ പാടിയുറപ്പിക്കുന്നു-

“കർമ്മം ചെയ്യുക നമ്മുടെ ലക്ഷ്യം;

കർമ്മഹലം തരുവതിസ്വരംപ്പോ!”

‘അക്രമം ആയി’ രമേശൻ അമ വീടിന്റെ പിന്നാവുറത്തിരുന്ന് വാവിട്ട് നിലവിളിച്ചു. അമ്മയോടൊപ്പം കുത്തിയിരുന്ന് രമേശനും കരണ്ടു. ‘ഇംഗ്രേസ് കർമ്മഹലം ഇത്രയും കുറമോ?’

- കരച്ചിലിനിട കുത്തുരമേശൻ കുത്തുതല കൊണ്ടാലോച്ചിച്ചു.

രമേശൻ അമ കരച്ചിൽ നിർത്തി. ഇങ്ങനെ ഇരുന്ന് കരണ്ടിട്ടും കാര്യം? രമേശനെ പരിപ്പിക്കണ്ണേ? പരിപ്പിച്ച് വലിയ ആളാക്കണ്ണേ? വെറുതെ ഇരുന്ന് കരണ്ടാൽ കാര്യം നടക്കുമോ? ‘ശരിയാവില്ല, എന്തെങ്കിലും ചെയ്യാം’ - രമേശൻ അമ നിശ്ചയം കൊണ്ടു അറിയാവുന്ന എല്ലാ ദൈവങ്ങൾക്കും വഴിപാടും പ്രാർത്ഥനയും നേർന്നു. രമേശൻ നല്ല ഭാവിക്ക് വേണ്ടി രമേശൻ അമ ഒരുബേദ്ധ പണി തേടിയിരിക്കി. വീടുവേല ഒഴിച്ച് മറ്റൊന്ന് പണിയും ചെയ്യാം. വീടുവേലക്കാരിയാവുകയെന്നത് വളരെ വളരെ അപകടം പിടിച്ച പണിയാണ്. വലിയ വലിയ വീടുകളിലെ ആളുകൾ മനുഷ്യപ്പറ്റി കുറവുള്ളവരായിട്ടാണ്, കേട്ടിടുള്ളത്. പണിക്കൊട്ട കുറവുണ്ടാവില്ലതാനും; ഇപ്പോൾ, വീടുപണികിടയ്ക്ക് ധൂതിയിൽ വന്നു കയറുന്നു, വീടുക്കമനസ്ത രമേശൻ അമ തിരക്കിട അടുക്കളുപ്പണിയിലാണ്. ഇല്ലെങ്കിൽ അകം വൃത്തിയാക്കുകയാണ്. ഇല്ലെങ്കിൽ വീടിനുള്ളിൽ മറ്റൊന്തെങ്കിലും അത്യാവശ്യപണി ചെയ്യുകയാണ്.

വീടുക്കമനസ്ത മിക്കവാറും മനുഷ്യപ്പറ്റില്ലാത്ത മനുഷ്യൻ. പിന്നവാതിലും, മുൻവാതിലും കുറിയിട്ട് ഭദ്രമാക്കുന്നു. പിന്ന, രമേശൻ അമുഖയെ കടന്നുപിടിക്കുന്നു. അപ്പോൾ, രമേശൻ അമ എന്ത് ചെയ്യും? എന്തിലും, വലുത് മാനമല്ലോ? അപ്പോൾ, രമേശൻ അമ എന്ത് ചെയ്യും? എന്തിലും, വലുത് മാനമല്ലോ? അപ്പോൾ രമേശൻ അമ എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടത്? കൈയിൽ കിട്ടിയതെടുത്ത് മനുഷ്യപ്പറ്റില്ലാത്ത വീടുക്കമനസ്ത തല്ലി രക്ഷപ്പേട്ടോടാണ് നോക്കണം. മാനരക്ഷ

വെച്ചുള്ളതല്ലായതിനാൽ മിക്കവാറും വീടുടമ ചാവും. ഈനി മരിച്ചില്ലായെങ്കിൽ മനുഷ്യപൂർണ്ണില്ലാത്ത വീടുടമ രമേശൻറെ അമ്മക്കെതിരെ കള്ളക്കേസ് കൊടുക്കും. രണ്ടായാലും, രമേശൻറെ അമ്മ കോടതി കയറേണ്ടിവരും. ജയിലിൽ പാർക്കേണ്ടിവരും. അങ്ങനെവന്നാൽ രമേശനെ ആര്യൻ നോക്കും? അവനെ പറിപ്പിച്ച് വലിയ ആളാക്കണം? അതാർ ചെയ്യും?

അത്‌കൊണ്ട്, വീടുവേലമാനാഭിമാനമുള്ള സ്ത്രീകൾക്ക് പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതല്ല. അപ്പോൾ, വീടുവേല ഒഴിച്ചുള്ള എന്ത് പണിയും ചെയ്യാൻ രമേശൻറെ അമ്മ തയ്യാർ. കാര്യമായ വിദ്യാഭ്യാസം ഇല്ലായ്ക്കയാൽ കടിനാഭ്യാനം ഉള്ള പണികൾ ചെയ്യേണ്ടിവരും. സാരമില്ല, മാനാഭിമാനം നഷ്ടപ്പെടുന്നതോഴിച്ചുള്ള എന്ത് പണിയും ചെയ്യാൻ രമേശൻറെ അമ്മ തയ്യാർ. വെറുതെയല്ല; രമേശനെ വളർത്തണം? പറിപ്പിക്കണം? പറിപ്പിച്ച് വലിയ ആളാക്കണം?

പണികഴിഞ്ഞ് വരുന്നോൾ മിക്കവാറും രാത്രിയാകും. അപ്പോൾ, രാത്രി വിളക്കിനെ സന്ധ്യാവിളക്കാക്കി നാമം ചൊല്ലി രമേശൻറെ അമ്മ രമേശനെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നു.

“ഞാനി കഷ്ടപ്പെടണതോക്കെ നെനക്ക് വേണ്ട്യാ, മോനേ! നെൻ്റെ നല്ല ഭാവിക്ക് വേണ്ടി. നെൻ്റെ അച്ചുനെ നോക്കി ഇരുന്നാൽ ഒരു കാര്യോം നേരാവുംന് തോന്നണില്ല, എനിക്ക്! വേനലും, വർഷവും ഒഴിഞ്ഞിട്ട് വേണ്ടോ; നെൻ്റെ ദ്രോകൾ പണിചെയ്യാൻ! കഷ്ടകാലത്തിനെങ്ങാനും ഒരു കല്പ്യാണം നടന്നാൽ, കാശും വാങ്ങിക്കില്ല, നെൻ്റെചുൻ. അതോടും, രമേശൻമോൻ നല്ലാണം പഠിക്കണംട്ടോ. നീ വലിയ ഓളായിട്ട് വേണും അമ്മയ്ക്ക് സമാധാനായിട്ടോന് ജീവിക്കാൻ. വെറും ജീവിതല്ല; മഹാരാണിയെപോലുള്ള ജീവിതം!”

രമേശൻറെ അമ്മ ഇരുക്കുകളും രമേശൻറെ ചുമലിലുന്നി കുലുക്കി. രമേശൻ അമ്മയുടെ മാറിൻ ചുട്ടിൽ കുരുവിക്കുണ്ടിനെപോൽ അമർന്നിരുന്നു.

അതുകൊണ്ടെന്തോ? അമ്മ പറയുന്നതിനപ്പുറം ഒരു വാക്കുരുവിടില്ല, രമേശൻ! രമേശൻറെ ഉള്ളണ്ണും, ഉറക്കവും അമ്മയുടെ നിശയയം. സ്കൂൾ വിട്ടാൽ വീട്. വീട് വിട്ടാൽ സ്കൂള് കൂടുകാരാരാരുമില്ല, രമേശൻ. കൂടുകാരികൾ അശൈഷവും ഇല്ല. അതുകൊണ്ട്, കുട്ടകുടിയാലുണ്ടാകുന്ന ദു:സഖാവങ്ങളില്ല. എന്തിന്, കുഴപ്പം പിടിച്ച് സൽസഖാവം പോലുമില്ല, രമേശൻ. അതിനാൽ, ടീച്ചർമാരേവരുടേയും ഇഷ്ടക്കുട്ടി, രമേശൻ!

രമേശനുവേണ്ടി, രമേശൻറെ നല്ല ഭാവിക്കുവേണ്ടി കുലിക്കുട്ടതൽ കിട്ടുന്ന പണിക്കിരിങ്ങി, രമേശൻറെ അമ്മ. വാർക്കപ്പണി. ശീലമില്ലാത്തപണി ആകയാൽ ആദ്യമാദ്യം കൈയിൽനിന്ന് തൊലി കൈപോയി രമേശൻറെ അമ്മ ഉച്ചത്തിൽ നിലവിളിച്ചുപോയി. ക്രമേണ എല്ലാം ശരിയായി. മറ്റു പണിക്കാരി പ്ലാസ്റ്റിക്കളുപോലെ ചായ, കടിപലഹാരങ്ങൾ ഒന്നും കഴിക്കില്ല, രമേശൻറെ അമ്മ, രമേശൻറെ നല്ല ഭാവിക്ക് വേണ്ടി ആതുകയും അവർ നീക്കിവെച്ചു. മറ്റ് പണിക്കാരിപ്ലാസ്റ്റിക്കൾ ചായ കുടിക്കുന്നേരും പച്ചവെള്ളം കുടിച്ചു അഹമാറ്റി രമേശൻറെ അമ്മ.

“രമേശൻ്റെമേ, ഇങ്ങനെ കാർ പിശുക്കി പണി ചെയ്താ, അവസാനം കഷയം പിടിക്കുംടാ!

കൂടുപണിക്കാരികൾ ഉപദേശിച്ചു. സന്തം പേരിനേക്കാൾ രമേശൻറെ അമ്മ, ‘രമേശൻറെ അമ്മ എന്ന് വിളിക്കപ്പെടാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നതിനാൽ മറ്റ് പണിക്കാരിപ്ലാസ്റ്റിക്കൾ രമേശൻറെ അമേ എന്നേ അവരെ സംബോധന ചെയ്യാറുള്ളൂ. അതുകൊണ്ടവർക്ക് ഗുണവുമുണ്ട്. ചിലപ്പോൾ രണ്ടും മൂന്നും ആളുകളുടെ പണി ചെയ്യും രമേശൻറെ അമ്മ. ആ സമയത്ത് അൽപ്പസ്വർപ്പവും. അതിലേരെയും മടിച്ചിക്കോതകളായ പണിക്കാരിപ്ലാസ്റ്റിക്കൾ വിശ്രമിക്കുകയോ, രസവർ തത്മാനങ്ങൾ പറയുകയോ ആവാം.

രമേശൻറെ അമ്മയ്ക്ക് വെറുതെ നിൽക്കുന്നത് ഇഷ്ടമല്ല. ‘ഉർവ്വശിശാപാ ഉപകാരം’ മറ്റ് പണിക്കാരിപ്ലാസ്റ്റിക്കൾ കൊണ്ടിരുന്നതു നന്നേ കമ്മി ആയതുകൊണ്ട് ആണ്ണുങ്ങൾക്ക് തീരെ ഇഷ്ടമല്ല, രമേശൻറെ അമ്മയെ; പിനെ, നന്നായി പണിയെടുക്കുന്ന പ്രക്രൃതക്കാരി

ആയതിനാൽ മറുത്തൊരക്ഷരം പറയാറില്ല, അവർ എന്നുമാത്രം. കാരണം കോൺട്രാക്ടേഷൻസിന്റെ ഇഷ്ടപാതമാണ്. രമേശൻ അമ്മ ഒന്നും പറത്തുകൊടുക്കണ്ട. എല്ലാം കണ്ടിത്ത് വേണ്ടപോലെ ചെയ്യും. രമേശൻ അമ്മ കോൺട്രാക്ടർമാർ കണ്ടിത്ത് കുടുതൽ കാശും കൊടുക്കും, രമേശൻ അമ്മയ്ക്ക!

പേര്ഡോഷം വീഴാതിരിക്കാൻഅയികും പണം പണിക്കാരികൾക്കും, തനിക്കുമിടയിൽ വീതം വെയ്ക്കും രമേശൻ അമ്മ. അതുകൊണ്ട്, കുടെയുള്ള പണിക്കാരിപ്പുണ്ണുങ്ങൾക്ക് ഇഷ്ടഭാജനം രമേശൻ അമ്മ. കൊഞ്ചിക്കൊണ്ടയൽ തീരെ ഇഷ്ടമല്ലാത്തതിനാൽ ആണ്‌പണിക്കാർക്കേ പിടിക്കായ്ക്കയുള്ളൂ. പിനെ, എല്ലാ പണിക്കാരിപ്പുണ്ണുങ്ങളും രമേശൻ അമ്മയ്ക്ക് സപ്പോർട്ടായതിനാൽ അവർ രമേശൻ അമ്മയോട് ‘ചൊറിയാനും’ നിൽക്കാറില്ല!

രമേശൻ അമ്മ കിടുന്ന കുലി മുഴുവൻ രമേശൻ അച്ചുനെ ഏൽപ്പിക്കും. എന്നൊക്കെ ചെയ്യണം, ചെയ്യണ്ട എന നിർദ്ദേശത്തോടെ ശകുനപ്പീചി അസാരം കാണ്കയാൽ ഭ്രാഹ്മഗതുദേവാഗം-വരുമാനശുന്നുൻ രമേശൻ അച്ചുൻ. എന്നുവെച്ച് ഉള്ളിലേക്കെന്തെങ്കിലും ചെല്ലേണ്ടോ? നാണം മറയ്ക്കാൻ തുണി വേണ്ടോ? രമേശനെ പഠിപ്പിക്കേണ്ടോ? ഭൂമി കുറച്ചാക്കേ ഉണ്ടെങ്കിലും ഏറെക്കുറെ തരിശാക്കയാൽ ഉപയോഗശുന്നുമായി കിടക്കയാണ്. അങ്ങനെ നോക്കുന്നോൾ ശകുനപ്പീചി കുസാത്ത രമേശൻ അമ്മ തന്നെ രമേശൻ അച്ചുനും ശരണം. ആ ഓർമ്മയിൽ രമേശൻ അമ്മയുടെ നിർദ്ദേശാനുസരണം ഏറെക്കുറെ അവർ നൽകുന്ന പണം ചെലവഴിക്കുന്നവൻ രമേശപിതാവ്. മറ്റ് പ്രകാരത്തിൽ യാതൊരു ആശയവിനിമയവും രമേശൻ അമ്മയും, അച്ചുനും തമ്മിലില്ല. ദിവസക്കൂലി നിത്യവും രമേശൻ അമ്മ രമേശൻ അച്ചുനേരു കൈയ്ക്കിയിൽ നിക്ഷേപിക്കും. ചെയ്യേണ്ടതായ ദേനം ദിനകാര്യങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കും. തലചോറിത്ത് വിദ്യരത്നത്തെയ്ക്ക് നോക്കിനില്ക്കും രമേശൻ അച്ചുൻ.

“രമേശാ, അച്ചുനേരല്ല കാൾ കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. വേണ്ടപോലെ വാങ്ങി ചെലവഴിച്ചാജ്ഞാ നെന്തുചുൻ ‘ഒരുത്തംകമ്മി’ ആണെന്ന് മോനറിയാലോ!”

അമ്മ ഉപദേശിക്കും. രമേശൻ അതനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കും. ഈ ഘടനയിൽ അല്ലിച്ചില്ലോ മാറ്റം വരുന്നത് വല്ലപ്പോഴും മുക്കെത്ത് ശുണ്ടിയുള്ള മുത്തമ്മാവൻ വന്നു കേരുന്നോൾ! അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിളിപ്പേരും ശുണ്ടി എന്നുതന്നെ. അന്ന് വീടിൽ വാക്കുതർക്കം, വഴക്ക്. മുത്തമ്മാവൻ ഓരോനും പറഞ്ഞ് എൻകേറ്റും രമേശൻ അച്ചുനെ ആ ഉള്ളത്തിൽ അമ്മയുമായി കൊമ്പുകോർക്കും, രമേശൻ അച്ചുൻ. രമേശൻ നടുക്ക് പരിചയായി നിന്ന് അച്ചുനേരുയും, മുത്തമ്മാവനേരുയും തല്ലിന്റെ തടയാകും. കലാപതിപാടകളെല്ലാം കഴിയുന്നോൾ അമ്മ എന്നയിട്ട് രമേശൻ ശരീരം നല്ലവന്നും ഉഴിഞ്ഞെടുക്കും. രമേശൻ അപ്പോൾ എല്ലാ വേദനയും മറക്കും?

പിനെ, അമ്മയെന ഓർമ്മയിൽ കളിസമയം പോലും മാറ്റിവെച്ച് കുത്തിയിരുന്ന പഠിക്കും, രമേശൻ! ‘എൻ്റെ മോൻ, എൻ്റെ മോൻ’ എന വിചാരത്തിൽ അമ്മ കിന്നവേല ചെയ്യുന്നത് രമേശൻ അറിയുന്നുണ്ട്. അതിനാൽ, കളിതമാശകളെല്ലാം ഒഴിവാക്കി കൂണ്ടിലെ, സകൂളിലെ ഏറ്റവും വലിയ ‘പഠിപ്പിസ്സ്’ രമേശൻ. പാഠപുസ്തകങ്ങൾ ഒരുവാക്ക് വിടാതെ കരണ്ട് തിനുന്നതിനാൽ എല്ലാ ടീച്ചർമാരുടെയും പ്രിയക്കുട്ടി, രമേശൻ!

രമേശനെ കണ്ണുപഠിക്കുവാൻ, മാതൃകയാക്കി ജീവിക്കാൻ ആണ് പെൻ ഭേദമെന്നു എല്ലാ കൂട്ടികളോടും ടീച്ചർമാരുടെ നിതാനേതാപദ്ധതം!

അങ്ങനെയുള്ള രമേശൻ അമ്മയെ വയസ്സുകാലത്ത് വീടിൽ തനിച്ചാക്കി വിദ്യരദ്ദേശത്ത് വാടകവിരീട്ടുത്ത് താമസിക്കുന്നു. (സമ്പ്രായക്കാരിയായ പാറുവമ്മയെ സഹായത്തിന് നിർത്തിയിട്ടുണ്ടെന്നത്, നേര്! പക്ഷേ; പാറുവമ്മയുടെ പ്രകൃതം കണ്ടാൽ രമേശൻ അമ്മ

പാറുവമ്മയെ സഹായിക്കണമെന്നമട്ടാണ്. വയസ്സായില്ല; പാവങ്ങൾ;) സത്ത്‌സഭാവിയും, മിടുകക്കും ആയിരുന്ന രമേശൻ; തങ്ങളുടെ പ്രിയക്കരനായ പുർബ്ബവിദ്യാർത്ഥികൾ എൽ പറ്റി യെന്ന് രമേശൻറെ ടീച്ചർമാർ മുക്കെത്ത് വിരൽ വെച്ച് ചോദിക്കുന്നു.

“എത്ര നല്ല കുട്ട്യാരുന്നു. വലുതായപ്പോ, എന്നാ, പറ്റേ ആവോ?!”

എല്ലാം കേട്ടിരിക്കുന്ന രമേശൻ സക്കടത്തിലായി. കാരണം, രമേശൻ അമ്മയെ സർവ്വതിലു മധികം സ്നേഹിക്കുന്നു. വിവാഹം ചെയ്യാത്തത് പോലും അമ്മയോടുള്ള സ്നേഹക്കൂടുതൽ കൊണ്ടാണ്. രമേശൻ വെറും നിലത്ത് കമിഞ്ഞടിച്ചുകിടന്നു. രമേശൻ ഓർമ്മകൾപനിച്ചു.

രമേശൻ ജോലി കിട്ടും മുൻപെ രമേശൻറെ അച്ചൻ മരിച്ചു. (മനസ്സാൽ, രക്ഷപ്പെട്ടില്ല അമ്മയെന്ന് രമേശൻ;) രമേശൻറെ അമ്മ പക്ഷേ; നിലംപറ്റി പൊട്ടിപ്പോട്ടിക്കരണ്ടു. രാഗതാള മറ്റാരു പ്രാക്കൃതക്കരച്ചിൽ. നിരുത്തലില്ലാക്കരച്ചിൽ അച്ചൻ ജീവിച്ചിരുന്നകാലത്ത് അമ്മയും, അച്ചനും തമിൽ കാരുമായെയെന്നുകിലും സംസാരിക്കുന്നത്; പ്രത്യേകിച്ച് സ്നേഹസംസാരം രമേശൻ കണ്ടിട്ടില്ല. ഏറിയാൽ-

‘അച്ചീനോ, അവിടെ രമേശൻകുടാ’ എന്നാരന്നേഷണം അതും വളരെ ചുരുക്കം

എന്നാലോ - ‘ഇങ്ങനെ ഒരു മനബുദ്ധി മനുഷ്യൻ നേരു തലേല്ല വീണ്ടും’ എന്നും പറഞ്ഞ് പരിതപിക്കുന്നത് എത്രയോ തവണ കേട്ടിട്ടുണ്ട്? അങ്ങനെയുള്ള അമ്മ, അങ്ങനെയുള്ള അച്ചൻ മരിച്ചതിന് ഇത്രയും കരയേണ്ട ആവശ്യമുണ്ടോ?

രമേശൻ അത്തഭുതംകൂറി. യാമാർത്ഥത്തിൽ ഉള്ളാലെ പൊട്ടിച്ചിരിച്ച് വന്നുകൂടിയ ആളുകളെ കാണിക്കുവാൻ വേണ്ടി ഒന്നുകരണ്ടുകാട്ടുക അത്രയല്ല, വേണ്ടു. ഒരുപക്ഷേ; ഇനിയും ഒരവസരം കിട്ടില്ലായെന്നു നിരീക്ഷിച്ചാകാം! -

രമേശൻ ആശാസം വിചാരിച്ചു. എന്നാൽ അച്ചൻറെ ജഡം കുളിപ്പിച്ച് ചിതയിലേ കൈടക്കും നേരും അമ്മ ഓടിവന്ന് രമേശൻറെ കാൽക്കൽ കെട്ടിപ്പിടിച്ച് ‘കൊണ്ടുപോകല്ലേ; എന്നുംപറഞ്ഞ് അതിരുക്ഷം പൊട്ടിക്കരണ്ടപ്പോൾ രമേശൻ അകലാപ്പിലായി.

‘ഇത്തമയുടെ അഭിനയമല്ലാലോ:-

രമേശൻ സസകം നിരുപ്പിച്ചു. മുത്തമ്മാവൻ വന്ന് മുടിക്കുത്ത് പിടിച്ച് വലിച്ചിച്ച് നീക്കം ചെയ്യും വരെ അമ്മ രമേശൻറെ കാൽ വിട്ടുമാറിയില്ല. രമേശൻ അപ്പോൾ മാത്രം വാവിട്ടു നിലവിളിച്ചു. അച്ചുനെ ചിതയിലേകൈടുത്തു. (‘കരണ്ടത് അച്ചൻ മരിച്ച സക്കം കൊണ്ടല്ല. സത്യമായും അല്ല’. സ്മൃതിഭാരത്തിൽ രമേശൻ തല കുടഞ്ഞു.)

കാലം കുറെ കഴിഞ്ഞിട്ടും അച്ചുനെ ചിതയിലെടുക്കുന്നേരം തന്റെ കാൽ കെട്ടിപ്പിടിച്ച് അമ്മ കരണ്ടതെന്നിനെന്ന് രമേശൻ മനസ്സിലായിട്ടില്ല. അത് കേവലം മരണവീടിൽ നടക്കുന്ന അഭിനയക്കരച്ചിലായിരുന്നില്ല- കേവലം മരണവീടിൽ നടക്കുന്ന അഭിനയക്കരച്ചിലായിരുന്നില്ല രമേശൻ വിചാരംപൂണ്ടു.

അമ്മയോടെറെ പ്രിയമുള്ള, അതുകൊണ്ട് മാത്രം അവിവാഹിതനായ് തുടരുന്ന (അമ്മയോടുള്ള സ്നേഹം പകുവെയ്ക്കപ്പെടുന്നത് സഹിച്ചുകുടാ, രമേശൻ!) താനെന്തുകൊണ്ട് വയസ്സാംകാലത്ത് അമ്മയെ തനിച്ചാക്കി അകലെ വാടകവീടെടുത്ത് താമസിക്കുന്നു?

രമേശൻ ആത്മഗതപ്പെട്ടു-

‘അതിന് തക്കൊയ കാരണമുണ്ട്!’

‘അമ്മയോട് തീരെ സ്നേഹില്ല, ചെക്കൻ. എന്നായീ പരയണ്ട്, ഒന്നുബല്ലുകി; പ്രായമായ അമ്മയാണെന്നുകിലും ഓർക്കണേടു? - അതും പറഞ്ഞ് മുത്തമ്മാവൻ തല്ലാൻ വരികപോലും മുണ്ടായി. ആളോരു ‘ശുണ്ണി’ ആയതുകൊണ്ടുമാത്രം, അത് കൊണ്ടു മാത്രം തിരിച്ചാനും ചെയ്തില്ല. ഇല്ലായിരുന്നുകിൽ, ഇല്ലായിരുന്നുകിൽ പോലീസിനെ

വിളിച്ചേരെ, താൻ:-

രമേഷൻ ദേഹ്യം കടിച്ചിരക്കി. വല്ല വിധേനയും വാതിലടച്ച് രക്ഷപ്പെട്ടു. ആവേള മനം വിങ്ങിപ്പുണ്ടി ഇവിധം ആത്മഗതപ്പെടുകയും ‘അമ്മയെ താനുപേക്ഷിച്ച് പോന്നതിന് തക്കതായ കാരണണ്ട്’

രമേഷൻ ഓർമ്മകളുടെ ചതുപ്പ് നിലത്തെയ്ക്ക് മുവം പുണ്ഡുവീണു.

രമേഷന് ജോലികിടിയനാൾ. രമേഷൻറെ അമ്മയ്ക്കന്ന് ആഹാദപുത്രിരിനാൾ-താൻ കണ്ണ സ്വപ്നങ്ങളെല്ലാം ധാമാർത്ഥമാക്കുന്നു. ‘ഇനി രാജത്തിനെപോൽ ജീവിക്കണം. തന്റെ എല്ലാ കഷ്ടപ്പാടുകൾക്കും അരുതി വന്നിരിക്കുന്നു. നാട്ടാരെല്ലാം ഇനി തന്റെ ഭാഗ്യം കണ്ണ അസുയപ്പെടണം.’

രമേഷൻ അപ്പോഴും അമ്മയുടെ ചെല്ലുക്കുട്ടി. വീട് വിട്ടാൽ ഓഫീസ്. ഓഫീസ് വിട്ടാൽ വീട്. ഒരു ചായ പോലും പുറമെ നിന്ന് വാങ്ങിക്കുടിക്കില്ല. അമ്മയുടെ കഷ്ടപ്പാടിന്റെ വിലയാണ് തന്റെ ജോലി. അതുകൊണ്ട് തന്റെ വരുമാനം അമ്മയ്ക്ക് മാത്രം അവകാശപ്പെട്ടത്. അതിലോരു ചില്ലിക്കാൾ പോലും പാഴാക്കിക്കളെന്തുകൂടാ!

അങ്ങനെ, രമേഷൻ ആദ്യ ശമ്പളം സമ്പുർണ്ണം, അമ്മയുടെ കാൽക്കൽ! കുടാതെ കൊള്ളപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത് ലോബന്റുതു് ആപാദചുഡാം അണിയാൻ അമ്മയ്ക്ക് കനത്ത സ്വർണ്ണാഭരണങ്ങൾ അമ്മതനിഷ്പക്കാരം തെരഞ്ഞെടുത്ത മുന്തിയ പട്ടസാരികൾ.

ഇഷ്ടപ്പട്ടണിന്തെ, മുർദ്ദാവിൽകുകുമം വാരിപ്പുശി, സർവ്വാഭരണവിഭൂഷിതയായ അമ്മയ്ക്കാപ്പം രമേഷൻ കുറ്റാമക്കേശത്രതിലേയ്ക്ക്!

“രമേഷൻകുട്ടൻ നോക്കിക്കോ. ദേവി ഇനെന്നെന്തെ കുടെ ഇനങ്ങിവരും!” രമേഷൻറെ അമ്മ അടക്കാനാവാത്ത ആഹാദനിർവ്വൃതിയിൽ പറഞ്ഞു.

“ദേവിയെ അമ്മ എടുത്തോ. എനിക്കെങ്ങുംവേണ്ട!”

- രമേഷൻ കോമധി ആക്കി ഹസിച്ചു

“മിംഡാബ്ലിറിക്ക് വെറുതെ ദേവീകോപം വരുത്തിവെയ്ക്കണം!” - അമ്മ രമേഷൻറെ വാഹാത്തി. ‘അമ്മയുടെ സന്നോധം തനിക്ക് മുവ്പും!’

- രമേഷൻ മുക്തപാലിച്ചു

പക്ഷേ...! ഓർമ്മയുടെ ആശ്വാതത്തിൽ ശിരസ്സ് കുടഞ്ഞു, രമേഷൻ. ചെറിയക്കേഷത്രം രമേഷനേയും, അമ്മയേയും കണ്ണ മാത്ര ആകെ സ്തനംഭിച്ച് ക്കേഷത്രം പുജാരി, കീഴ്ശാന്തി, കഴകം, സോപാനം, പണിയില്ലാക്കോമരം. സർവ്വരും എന്തോ ഒരത്യാഹിതം നടന്നപോലെ, രമേഷനും, അമ്മയും തൊഴാൻ വരുന്നേരം ശാന്തിക്കാരൻ അനാവശ്യമായി നടയടയ്ക്കുന്നു. കുട്ടമണിയടിക്കുന്നു. കരവാളില്ലാതെ കോമരം ഉറഞ്ഞതുതുള്ളുന്നു. കുട്ടമണിയടിക്കുന്നു. കരവാളില്ലാതെ കോമരം ഉറഞ്ഞതുതുള്ളുന്നു. കഴകക്കാർ മാലക്കൈക്ക് നിർത്തിവെച്ച് മുക്തത്തെ വിരൽ വെച്ച് മുറുമുറുക്കുന്നു. തൊഴാൻ വന്നവർ അയിത്തക്കാലതെന്നപോൽ അകന്നു മാറുന്നു. ഭക്തിനിർവ്വൃതിയിൽ രമേഷൻറെ അമ്മ ഒന്നും കാണുന്നില്ല. ഒന്നുമൊന്നും അറിയുന്നില്ല.

“ഇന്നുമുതൽ അമ്മ ശ്രീകോവിലിൽ ഉണ്ടാവില്ല. താനിനിങ്ങുനേരം ഞ്ഞേ കുടെ എറങ്ങിവരും!”

അമ്മയുടെ ചുണ്ടുകൾ എന്നിപെറുക്കുന്നു. രമേഷൻ കാതാലമ്മയുടെ ആത്മഗതംകേട്ടു. കണ്ണാൽ, ക്കേഷത്രത്തിനുള്ളിലെ പുകില്ലുകൾ കണ്ടു. പണ്ഡ, ദൈവവിശ്വാസം കമ്മിയാണ് രമേഷന്. ദൈവം എന്നാനുണ്ടെങ്കിൽ എന്തുക്കൊണ്ട് ചില മനുഷ്യർ ഒരു കാരണവുമില്ലാതെ കുടുതൽ കഷ്ടപ്പെടുന്നു; ചില മനുഷ്യരെന്തുക്കൊണ്ട് കുടുതൽ സുവിക്കുന്നു എന്തല്ലാം ചിന്തിച്ചുപോയിട്ടുണ്ട്, കുട്ടിക്കാലം തൊട്ടേ രമേഷൻ. അമ്മയ്ക്ക് വിഷമം വേണ്ടായെന്ന

നിന്നവിന്റെ; ഈ വക ചിന്തകൾ ഉള്ളിലടക്കിപ്പിടിച്ച് കഴിയുകയായിരുന്നു, രമേഷൻ. അമ്മയെ സക്കപ്പട്ടുത്താതിരിക്കുവാൻ രമേഷൻ ദൈവവിശാസം അഭിനയിച്ചു. അമ്മയുടെ സന്തോഷത്തിന് വേണ്ടി മാത്രമാണ് അമ്മയ്ക്കൊപ്പം ക്ഷേത്രദർശനത്തിന് രമേഷൻ പുറപ്പെട്ടും!

അമ്മ വലിയ സന്തോഷത്തിൽ വിസ്തരിച്ചു തൊഴുതോടു എന്നും നിന്നച്ചു രമേഷൻ ക്ഷേത്രത്തിന് പുറത്തിരിങ്ങിനിന്നു. തൽക്കഷണം ഒരു കൂൺതുജനക്കുടം രൂപപ്പെട്ടു. രമേഷനെ വള്ളത്തു. അവരിൽ ഏറ്റും മുതിർന്ന കാരണവർ കൃത്യമായും കൃതിമഭാവത്തിൽ സസ്യമും പുറത്ത് തടി ഉപദേശരൂപേണ എന്നാൽ താക്കിത് കലർന്ന ഗൗരവസ്വരത്തിൽ പറഞ്ഞുതുടങ്ങി-

“മോനേ, നിങ്ങളോക്കെ വിദ്യാഭ്യാസം ഉള്ളവരാണ്. എന്നുവെച്ചു ചില മരുബക്കളോക്കെ പാലിക്കേണ്ടോ? ഇങ്ങനെ തോന്ന്യാസം കാണിക്കാവോ? അമ്മയ്ക്ക് ഓർമ്മപ്പുശകാവാം. വിവരോം, വിദ്യാഭ്യാസാം ഒക്കെ ഉള്ള മോനെപോലുള്ളവർ ഇതനുവദിച്ചു കൊടുക്കാവോ?”

ഞാനെന്ന് ചെയ്തതനാ, നിങ്ങളീ പറയുന്നത്?” രമേഷന് ദേശ്യം കലശലായി വന്നു. ഏറെ കാലത്തിനുശേഷം അമ്മയേയും കൂട്ടി ക്ഷേത്രദർശനത്തിന് വന്നതാണ് ഇപ്പോൾ വലിയ അപരാധം!

ആർക്കൂട്ടത്തിലെ ചെറുപ്പക്കാർ ഒന്നിളക്കി. കാരണവർ ബന്ധപ്പെട്ട് സംയമിച്ചു. രമേഷന് നേർക്ക് ഉപദേശങ്ങളുടെ വെടിയുണ്ടെങ്കിൽ വർഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

“മോനേ, ഭർത്താവ് ചത്ത സ്ത്രീകൾ - വിധവകൾ - ഇങ്ങനെ അണിഞ്ഞാരുങ്ങി നടക്കാവോ? അതും, സാരമില്ലാനു വെയ്ക്കാരുന്നു. നെറുകേല് കുകുമോം ഒക്കെ പുശി അപലത്തിലേയ്ക്ക് തന്നെ എന്തിന് കെട്ടിയെടുത്തു?! ഇപ്പോൾ, ഭർത്താവുള്ള സ്ത്രീകളെന്ന നെറുകയിൽ ഇത്രയക്കും കുകുമം വാരിപ്പുശാരില്ല. ഇങ്ങിനൊക്കെ ചെയ്താല് ദേവീകോപം സഭാവില്ലോ? ദേവി വരദായിനി മാത്രമല്ല; സംഹാരസ്വപ്പിനി കൂടിയാണ് അറി ഞ്ഞുകൂടെ?”

രമേഷന് ചിതിവന്നു. ‘ദേവിയും ഒരു സ്ത്രീയല്ലോ? തന്റെ ഭക്ത കൂടിയായ ഒരു സ്ത്രീയുടെ, അതും ഒരമയുടെ മനം നിരന്തര ആഹാരാദം ഭഗവതിക്ക് അഹിതമെന്നോ? അപ്പോൾ, മനുഷ്യരുടന്തി ദേവിക്കും സ്ത്രീകളോട് കുശുന്നും, കുന്നായ്മയുമുണ്ടനോ പറഞ്ഞ് വരുന്നത്?’രമേഷന് തന്റെ വിചാരം മടികൂടാതെ അപ്പോൾ തന്നെ അവർക്കു മുമ്പിൽ തുറന്നു വെച്ചു.

കടുത്ത പ്രകടന ഭക്തിയുടെ വിഷം കണ്ഠംത്തിൽ ചുമക്കുന്ന; അതിന്റെ വീരുത്തിൽ സദാപത്തി നീർത്തതി ജീവിക്കുന്ന ആ ആർക്കൂട്ടത്തിന് രമേഷന്റെ ചിന്തകളുടെ പൊരുൾ പിടിക്കിട്ടിയില്ല.

ആ കൃത്തിലെ ‘അന്തംകമ്മികളായ’ ക്ഷുഭിതയുവനങ്ങൾക്ക് അപ്പോൾ, തല്ലണം രമേഷനെ! കൃത്തിലെ മുതിർന്ന കാരണവരും, അത്രയോന്നും മുതിർന്നിട്ടില്ലാത്ത കാരണ വന്നമാരും അന്തംകമ്മി ക്ഷുഭിതയുവനങ്ങളെ ബഹുപ്പട്ടക്കിനിർത്തി.

“സീനാക്കണ്ണാ. ഇവനേ, പരിപ്പോറി വട്ടായി പോയതാ! നമുക്കിവരെ അമ്മാവനെ ചെന്നു കാണാം. അയാൾ ഇത്തിരി വകതിരിവുള്ള കൃത്തിലുാ; ഒന്നുല്ലേഖില്ലും, മുതിർന്ന ശാഖാ പ്രവർത്തകനല്ലോ? അതിന്റെ ഗുണംബാവും, എന്നായാലും, ഇവനെ പോലെ തലയ്ക്ക് ‘നെല്ലിക്കാത്തളം’ വെയ്ക്കേണ്ട, ഗതികേക്കണാവില്ലോ?”

കൂൺത് ആർക്കൂടും രമേഷനെ പിരിഞ്ഞുപോയി. സവിസ്തരം തൊഴുത് ക്ഷേത്രം ഭേദിച്ച അമ്മ പുറത്ത് വന്നു. വഴിയിലുടനീളം അമ്മ സംസാരയുർത്തയായി. രമേഷനാക്കെട്ട്, മരണവീട്ടിലെ മുക്ത കണ്ഠംത്തിലേയ്ക്കാവഹിച്ചു. എല്ലാം മുളിക്കേശക്കുന്ന മുങ്ങയായി! തൊട്ടുമുൻപെ കഴിഞ്ഞുപോയ തിക്ത സംഭവങ്ങൾ ബന്ധപ്പെട്ട് ഉള്ളടക്കി. അമ്മയുടെ

സന്തോഷം അതിനായി മാത്രം അമ്മയുടെ ആഹ്ലാദവായ്ത്താരികൾ ചെവിയ്ക്കുള്ളിൽ കുത്തിനിറച്ചു, രമേശൻ!

അമ്മയുടെ സന്തോഷം അത് മാത്രമായിരുന്നു, രമേശന് ജീവിതം. അമ്മയോടുള്ള സ്വന്നഹം പകുവവയ്ക്കപ്പെടാതിരിക്കുവാൻ മാത്രം അവിവാഹിതൻ, രമേശൻ; അങ്ങനെയുള്ള രമേശൻ എന്തിന് അമ്മയെ വീടിൽ തനിച്ചാക്കി അകലെ പോയ്പാർക്കുന്നു?

പരിച്ചു പരിച്ച് രമേശന് വട്ടായ് പോയതാണെന്ന്, നാട്ടുകാർ. കൂട്ടിക്കാലം തൊട്ടേ രമേശൻ മുകനായിരുന്നുവെന്നും, അത് പ്രാന്തിന്റെ ലക്ഷണമായിരുന്നില്ലെയെന്നും രമേശൻ കണ്ണമാനം ഇഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നു, രമേശനെ ഇഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്ന പുർവ്വാധ്യാപകർ പ്രാന്ത് പലേതരമുണ്ടെന്നും, അതിലെരു തരം പ്രാന്താണ് രമേശനെന്നും, ഒന്നും രമേശൻ കുറ്റമല്ലായെന്നും അവർ ആശസ്ത്രിക്കുന്നു. മറ്റൊള്ളിവരെ ആശസ്ത്രിപ്പിക്കുന്നു. പ്രത്യേകിച്ചും, രമേശൻ അമ്മയോഴിച്ചുള്ള ബന്ധുജനങ്ങളെ, സ്വന്നഹിതരെ!

“നെൻ്റെ അമ്മേനെ ഓർത്തുമാത്രമാണ്, ഇല്ലായിരുന്നെങ്കിൽ നെനെ പിടിച്ച് എനേ പ്രാന്തസ്വത്രീലാക്കിയേനെ, താൻ!?”

- മുക്കെത്ത് ശുണ്ടിയുള്ള ‘ശുണ്ടി’ എന്നിരട്ടപ്പേരുള്ള മുത്തമ്മാവൻ.

രമേശൻ പ്രതികരിച്ചില്ല. തനിച്ചായ നേരങ്ങളിൽ ഓർമ്മപുസ്തകത്തിലെ താളുകൾ വെറുതെ മരിച്ചുനോക്കി കിടക്കുക മാത്രം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു

‘എറെ പുകിലാക്കിയ ക്ഷേത്രദർശനത്തിന്റെ പിറ്റുനാൾ വലിയ വശക്കലോഷം കേട്ടാണ്. രമേശൻ വീടിനെയുന്നത്. (അമ്മ പരിഞ്ഞപോലെ ഗ്രാമം വാഴുന്ന ദേവി അമ്മയുടെ കുടു വീടിനെന്തുവോ? തമാഴയിലോർത്തു, രമേശൻ!) വിഷയം രമേശൻ അമ്മ അണിതെന്നാരുങ്കി ക്ഷേത്രദർശനം നടത്തിയെന്ന ശേഖരാപരായം. ഇനി മേലിൽ നീ പുറത്തിരഞ്ഞിപ്പോകരുത് എന്നാരു അന്ത്യശാസനം കൂടി വന്നപ്പോൾ രമേശൻ ഇടപ്പെടു-

‘അമ്മ പുറത്തിരഞ്ഞിയാലെന്നോ? ലോകം ഇടിന്തുപൊളിന്തു വീഴുമോ?’

മറുപടിയായി പൊട്ടുനെന്ന രമേശൻ വലത് കവിള്ളത്ത് ആരെന്നൊരു പ്രഹരം വന്നു പതിച്ചു. മുത്തമ്മാവൻ കാർക്കിച്ചുതുപ്പി അട്ടഹസിച്ചു-

‘ഇനിയിവർ പുറത്തിരഞ്ഞിയാൽ ഇതായിരിക്കും ഫലം?’

മുത്തമ്മാവൻ ഒരു കൊടുക്കാറ്റായി പുറത്തെയ്ക്കിരഞ്ഞിപ്പോയി.

അമ്മ പട്ടസാരി അഴിച്ചുവെച്ചു. ആഭരണങ്ങളുടെ പെട്ടിയിലിട്ടുപുട്ടി. കണ്ണാടി തിരിച്ചുതുക്കി. രമേശന് അമ്മയുടെ മുവത്ത് നോക്കുകവരെന്നായി.

ചിരിക്കാത്ത അമ്മയുടെ മുവം ദീനത വിളിയ അമ്മയുടെ മുവം. മീനത നിശ്ചൽ വിഴുങ്ങിയ അമ്മയുടെ മുവം. മൂന്നം ഇരുളംതെ അമ്മയുടെ മുവം

‘കാണുകവയ്ക്കും! - രമേശൻ നിരുപ്പിച്ചു. കൂട്ടിക്കാലങ്ങളിലുമുള്ള പരയുന്നു-

“രമേശൻകുട്ടാ, നീ വളർന്ന് വല്ലു ഒരാളായിട്ടു വേണു എനിക്ക് ജീവിക്കാൻ. വെറും ജീവിതല്ല, ഒരു മഹാഗാനീന്റെ ജീവിതം!”

രമേശൻ വളർന്നു. വല്ലതായി. സന്തം കാലിൽ നീർന്നു നിൽക്കാനായി. എന്നിട്ടു അമ്മ ഒരു തടവുപുള്ളിയെപോലെ ജയിലായിത്തീർന്ന വീടിനുള്ളിൽ നിഴ്സ്വദം സകടം മുറു മുറുത്ത്....!

തനിക്കിനി അമ്മയെ അഭിമുഖീകരിക്കുക വയ്ക്കുതെന്ന രമേശൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തി. ദീനതയുടെ, വിഷാദത്തിന്റെ, ആശ്രഹനിഷ്പദവതകളുടെ നിരാഗകാർ മേലും തിങ്ങിയ അമ്മവദനം ‘കാണുകവയ്ക്കും! താൻ അനേപരാജയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു’

‘താനെന്തിന് മുതിർന്നു?’ - രമേശൻ സകടപ്പെടു. ചിന്താധൂമം തിങ്ങി രമേശൻ ഉള്ള

ചുട്ടുപുക്കണ്ണ.

നിർവ്വികാരതയുടെ, നിഘ്നബ്ദതയുടെ ശവപ്പുട്ടിയിലടക്കം ചെയ്തപ്പേട്ട അമ്മ രമേഷൻ അമ്മയുടെ കാൽത്തോടു, പതുക്കൈ പറഞ്ഞു—
‘ഞാൻ പോകയാണമെ. ദുരേയ്ക്ക്, ദുരേയ്ക്ക്....!

അമ്മ ഒരക്ഷരം ഉരിയാടിയില്ല

‘എന്താ, മോനേ കാട്ടേനോ? എന്ന് ചോദിച്ചുകൊണ്ട് പാറുവമ്മ വന്നപ്പോൾ മാത്രം അമ്മയുടെ കാൽവിട്ടു മാറി, രമേഷൻ, പടിയിരിങ്ങുമ്പോൾ ഇനി വരാനിടയുള്ള കുത്തുവാ കുകളുടെ കടന്നൽ ദംശനം ഓർത്ത് രമേഷൻ വിചാരിച്ചു

‘ആരേയും ബോധിപ്പിക്കാൻ താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നില്ല. എന്നാലും....’

അനാവശ്യമായ കുറ്റപ്പുട്ടുതലുകളിലാണ് രമേഷൻ സങ്കടം. പ്രത്യേകിച്ച് അമ്മയെതാൻ സ്നേഹിക്കുന്നില്ലായെന്ന് ആരോപിക്കുമ്പോൾ; തന്നെക്കാൾ അമ്മയെ സ്നേഹിക്കുന്നവർ ആരുണ്ട്? എന്നിട്ടും, അടുത്ത് പരിചയമുള്ളവർ പോലും തന്നെ കുറ്റപ്പുട്ടുത്തുമ്പോൾ; വയ്ക്കാതാകുന്നു, രമേഷൻ ജീവിതം!

ഒന്നാന്നായി ഓർത്തേതാർത്തടക്കുത്ത് രമേഷൻ അന്ത്യപ്പുട്ടുത്തി

‘അച്ചുനെ ചിതയിലേക്കെടുക്കുമ്പോൾ അരുതേയെയും പറഞ്ഞ് തന്റെ കാൽ കെട്ടിപ്പിടിച്ചു കരയുന്ന അമ്മ. അതിന്റെ കാരണം ഇത്തിരി വെക്കിയാണെങ്കിലും താൻ മനസ്സിലാക്കുന്നു. അച്ചുൻ ജീവനോടിരിക്കേണ്ടത് അമ്മയുടെ ആഗ്രഹസഹായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടാണമെ അച്ചുന്റെ മൃതദേഹത്തെ എതിയിക്കരുതേയെന്നപേക്ഷിച്ചത്. അപ്പോൾ...!

രമേഷൻ തലയ്ക്കുള്ളിൽ പൊടുനന്നെ പുനിലാവ് പരന്നപോലെ!

‘ക്രൂരലോകമെ, എന്നെ യമേഷ്ടം കുറ്റപ്പുട്ടുത്തിക്കൊണ്ടുകൊണ്ടു മാത്രം അവിവാഹിതനായി കഴിയുന്നവനാണ്, താൻ. ഇപ്പോഴും താൻ അമ്മയെ പ്രാണനുപരി സ്നേഹിക്കുന്നു. പക്ഷേ; അമ്മയെ മഹാരാജിയെപോതെ പതിപാലിക്കുവാൻ എനിക്ക് ത്രാണിയില്ല. താൻ വെറും മനുഷ്യനാണ്.

മാനുഷത്വം മാത്രമുള്ള മനുഷ്യൻ!’

രമേഷൻ സകടങ്ങളുടെ ഓർമ്മപുസ്തകം എന്നെന്നേയ്ക്കുമായി അടച്ചുവെച്ചു. തനിക്കുള്ളിൽ മുനിന്ത് കത്തിക്കൊണ്ടിരുന്ന അന്യായകുറ്റമ്പോധത്തിന്റെ കന്തൽത്തിൽ ഉള്ളിയണച്ചു. പകലിലും, രാവിലും തമോവെടങ്ങളെ ദേക്കാതെ, ശക്കിക്കാതെ രമേഷൻ ജീവിതം തുടർന്നു— ‘തനിച്ച് അമ്മയോർമ്മകൾ താലോലിച്ച്!’